

ACC. NR M. 9220:1-22.

Landskap: *Värmland*

Härad: *Rödsås*

Socken: *Ekshärad*

Uppteckningsår: *1943*

Upptecknat av: *Marica Björngren*

Adress: *Marica, Rödsås*

Berättat av: *Densamma*

Född år *1891* i *Ekshärad*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Inbuder.

s. 1-18

Vardagslivet.

s. 19.

Visor.

s. 20-22.

*L. u. F. 34.
H. F. 3, 2.
N. u. 11 (5.)*

Landskap: Värmland Upptecknat av: Marian Björns
 Härad: Alvdals Adress: Marian Björns
 Socken: Ekshärad Berättat av: min syster
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1891 i Ekshärad

Man kan säga att förberedelserna till julen redan började på påsktid, då de i mitt hem brukade slakta en gris och en ko, iplund en äldre ko: Spinföttern. skulle gummans till jul, så gjordes det påskkar och påskrytt. Slaktlagen brukade de baka karr-grynsgröt på påsktid. Grisen slaktades alltid först, för jag minns att de gick ut i vattenbotten efter påsk och skulle skäras i tärningar och blandas i påskkarr. Och grisens slaktsidor gjordes rullrytt av kan rullkar. Vi använde

grar kryddpeppar och salt, och rydde
ibland dem med limmeträsk, som vi
spunnit sjölv. Till potatisbarren
kastade vi potatisen med pulken
i en låda av trä, pulken var sig ut
så här U. Till potatisbarren användes
des mycket potatis och litet kätt
även en annan fläsk kunde man
mata i kryddpeppar och läsa, så ut
när den varit utsattad några
dagar var den mårn i färgen
man den var lika god för det.
Vi använde korhorn gjorda av horn.
Tarmarna fick man först placka ivär,
därefter vi gingo till bäckarna och
vände och skälde dem där sedan
lade vi Tarmarna på ett pröda och
skrapade dem ren med kniv,

vi blåste upp dem för att se att
det ingen fläckur fanns, det var mycket
någon mer att de blev penna. Tungen
skulle somi sultas mer för att ans-
ändas på julaften, som duktades jul-
afton, jag minns ett smärtsamt brett
som gick till kvarn över julnatten,
på det brettet fanns ris och marmu-
-gryns-pudding, det digne de var mitt
det var alltid så mycket min pastormor
skulle af till julen, jag gick alltid en
ny. plömnig, ett år var min julkiga
plömnig, agida av en tjock mörk-
grön fläms. När jag skulle tänka
julaftonen på bänken tänkte jag
jag gav längt mer, sträpa mig
sedan åter det primarade ljuset på
att tänka ljuset som sått längt upp

och följden blev att min klädsning
stog i ljusens lagn, en förbror slog
armarna om mig och strök min
armarna efter klädsningens så var
det ganska slätt, men den mjukaullen
skeddels här. Så skulle det byggas ju
all av humle och malt. Det tog en
dyngor att baka matbrädet, det var
av fint rågriktigt mjöl och vi äro
sittade förnunt för att se det rent
ifrån trädet av sädes o. d. det bakades
bakas utom hus i. Och rågsölimpen
med pannerworkat uti det brädet
förvarades i källaren i en låda av
mål så ej råttar skulle råna dem.
Så var det rött brädet, plätades lena
ni plätade en det med pyra vatten med tre
se bullar förstas, och slas längs och

levor med sirap och papperarskal
i en liten Torkalles skarpas. Så kok-
ade vi omi fina bullar ochi sammi
även Torkalle. När det kom främmande
si tag vi häst av även skorporum
och en upp. vi tyckte de var finast.
Så bakade vi brunn. pepparkakor-jog
minn att sirappens rändes upp och
kyddlarna trädde i kanel, mjölkor och
ingefär, några ägg så omi ochi
brist på det smält istär si puttska
att jäsa med. Slegers skulle stå även
natten till en liten bakade. Så var
det mjukt pepparkakor med en kaff
hackade. Surris och en kaff kaffris-
planman. Starkt kryddad. en kaff
Starkt kaffe var det ochi i den. Och
jag tror den bästa med puttska för

jäst pullvar såg jag aldrig. Så bakades det
mandelmur, och endast en sorts
rött kakor, i dem var endast saker
ägg, smör och grädd, hjortron och all.
En retsäck gjordes ni kringlar med
med en plätt smör och meru saker i de
doppades i kanel och saker. När de
släppte gån i stugan brukade de
ge sina barn ett par clunkor ut
på i däckstift, en låda som stängi
ett hörn, de tänkte dem när andra
barn kom med sina påskkassar på
julkalas. Jag var med på många
sådanne. Så brukade ni springa ut
och se på mörken, de så ut och skratt
och den var där med en vatten-
stäng emellan sig, ni påskade
se dem. Sedan kom det väl en på

fantasin var vi säll. Så brukade vi
äka spår och kulke. Så gick vi in
och såg på grannar, och fick lite guld
och äta. Baktid hade vi. Till julgrannen
bäpte de. Guld upplä kulaöten var guld,
och guld-stämpen gjordes vi små
färgar och fick en tryckt länkelsticka
till hem. Samt hem var det brukligt
att de. Hem. Guld-stämpen sattes upp
på julstämman. Julgrannen
skulle ligga i i skymningen, och
skulle vara så raka och närmast
som möjligt med grannar grannar
som var upp. Guld-stämpen var en
stämman och stämman som fanns ännu en
stämman till i upp i upp, och fanns
ännu stämman. och stämman guld i. Och
stämman var i upp i upp i upp.

ACC. N:R M. 9240:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grunnen sattes in på träfat omrörelse.
Grunden kläddes med jussjärn. Loppen
i papper slöjdes delvis av rits papper.
Kungörens borgan av kulläst blaug
papper, fyllda med rurnis de sig ut
si här , si äple och papper kubar papper
korummeller, karpeter hade vi i grunden
och kutor. Grunden tämligen på jussjärn
de vi dämpade. Pring den en slay,
och på jussdagsmorgnaren bruse
alltid grunden. När jag blev räkt.
På eftermiddagen clappade vi i grytan
Lett brukade vara fint och fästigt
vis sutteliga på knollen, gulden var
vitt och kruskruken som belagda
med renliga trasnatten. Här
närmas ut de min fasten var
barn skurade gulden med grannisand.

ACC. N:R M. 9240:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fänterutornus blängte. Kaffet och
bläckforman skeno ifrån dem
nitropade näggar. När dem här var
puttade jag in asken på fingret och
gjorde runder med på de bildade
rutor. I gungan (fästningen) doftade
det av myrorna enris, som var
strävt även gulvt. Och grannar
utur på trappan. Vid och till var
vi ankladda och pågick vår fir-
firman med att dricka kaffe och
smaka på de gamla kakorna. Sedan
under tiden munnar kakorna
utfisk med sås och potatis, samt
risgröngrät kladda vi grannar
samt blivit insatta i skyrmningen.
Vi hade vid tiden satte vi oss till
berett, då läste pappa för oss

Och sedan gick vi ut, och sågs
efter mannen i grått, varför
vi tänkte gramma och druck
kaffe. Och hade vi ju klappat så
delade de ut det. Vi gick och
sade att på tilligt som möjligt
fod ut orten igen i attåre Juldagen.
gammal kann guden vandra in och
druck kaffe med oss. Vi följdes vi
att till Horn missionens kyrka
där så långt bort. Men var det qui-
strasse kallt, vi klädde oss i min-
or och lång skorta. Och min
kannace. så långt under färd
när vi gick. Och i alla gårdar och
stugor lytte det i fönstren. Jag
tänkte för mig själv om jag
till beteckning till problem, och

Den bänslan har jag ännu idag när
jag går till kyrkan på morgnarna. I
missionens huset var många gås-
tänkar när efter barnbarns åsido.
Och förmodligen bl. (7) sjö och när när
var vi hemma igen och fick
äta frukost när det slutade
omgåendet bara som ståt över
maten där från frukosten av
ris och marmagrynnor, det var
mycket mycket gott, så druck
vi kaffe. Och den förmiddagen
ginger hem till sitt fullbord
var alltså så stolt och frälsat.
Vi fick inte gå bort den dagen
i spektat av oss att se på vår
julepynt. Och om vi hade någon
julestening. Vi hade en gammal

familjebilder med bilder och den
trätarna jag alltså ut se ut.
Ji fann den en låda med just kort
måndags och påskedagsgrattningar
och var också kort, och mycket prat
och se på den Örnung. ju var
den allmänna kalasdag. Ji fann
se den med släde och häms-
tack av på förmiddagen. Björnen
pinglade, och de små tyngde träden
hvislarna av vägen gjorde att det
var underbart att gå till från i en
rike av ut. Så vi kom från
här och jag på barnen och såg
på grannen som liknade när
fäst de hade ringa papperssljippi-
or, så blev vi tyngda på kullen.
Så såg på barn. Kattbollar och barn

ACC. N:R M. 9240:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV
13

känner och fruktad, så var
det mest och bäst på kvällen
igen så att vi blev. Mamma
talade om att i hemmet var barnen
samma 1830 talat om att de skulle
nå och att de och gick till kyr-
kan julemorgonen. Och så de
känner från kastade och
allt som blev på en stund,
det blev det riktigt julstäm-
ning och barnen blev som barn
i en enda. Men länge, de
skingrades mest i julnatten så
att de såg ut gå in i kyrkan
för att sjunga och arbeta.

ACC. N.R. M. 9240:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

14

Det minns jag en julnatt när
jag så gerna talade om. Men Lenn som
hade längt längt bort: skogen
var in till byn på en hälsning.
Och när han påstod varum
hade han fått en tanke om
mattvård, men det fanns någon
område på botten botten i den
och det kunde han på en ge
till mig, som det var en set
är ganska då. Jag minns att jag
tyckte han var så vis om mig
men jag minns att jag tyckte att
det var så mycket att ta om
jag minns. Och när Lenn hade
jag berättat sedan hade han en
samma Lenn så fick jag en
spökade den på stugan på en loppa.

ACC. N:R

M. 9240:15.

Landskap:

~~Värmland~~ ^{Medals län}

Upptecknat av:

Marin Björnyrn

Härad:

~~Ekshärads~~

Adress:

Marieru

Socken:

~~Ekshärads Värmland~~

Berättat av:

Marin Björnyrn

Uppteckningsår:

1943

Född år

1891

i

Ekshärads

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid Julen brukade vi ha lagsed
 ans vi höll i varandra och sprang
 runt huset, det var samtidigt som
 vi skulle bringa grannarna
 på skallen med jula minnen, det
 var hemmen hos far och mor
 Så hade gästerna bara en
 färd och stäm, vi en så
 först fyra min far är, de hörde
 i kyrkan bara i Tåket flera
 gånger. Vi var hade barn för en
 lagsed i present och kaffebricka
 på sängen kläder med grön, så
 sjöng vi när och när.

Skriv endast på denna sida!

Så länge seelas annänne de
 julkänner på galven råkhalen.
 Julkänner hade vi alltså upprätt
 i Västerland i Kortsbrunn och här.
 Råderby. På huset vi hade vis
 Astrid Prinsgatan i Kortsbrunn täpplig
 sätta upp fågelkastar åt gatan
 till. En annan stannade turist
 och utbrast någgon om de var
 fågelkastare på huset och måne
 att vara gemenskap. I Göteborg
 fanns det stjärngården när vi hade
 var liten var huset med och var
 stjärngård, de hade tappformiga mör
 ar papper med stjärnor på. Så höll
 de ett brinnande ljus i handerna och
 som gick färdig på en stjärnprick
 mörrens föreställde mitter för han

H. G. 3.

skulle liksom en biskepp. Och gick
från hem till hem. S: fick de en
aprilis d. d. min make som varit med
at född i Göteborg den 14 mars 1884
Tid luvde invändas i Karlshamn
lärarekatten & med rum i. Hennes
min barnen var jag luvde att
ett lärt naturligne. över yttre kl.
denna ^{hock. dag} med mig slut och luvde
kristen och luvde på bricken, och en
kann av luvde luvde luvde jag rund
luvde och utslaget på luvde
jag inte luvde att luvde var råde
får att jag skulle. bränna luvde, och
lång någ luvde. jag att jag och.
Tid luvde luvde jag skulle luvde
på luvde luvde, och var till min.
bröder luvde jag skulle gå. när jag luvde
luvde luvde luvde luvde luvde luvde.

Vis lekas på hjärningens gämnas vi
 ring. Si pamt lekun. I skulun brukun
 us några salt. Och jingun ges i ringen.
 kippu bräta. Blindback. I stupa ut.
 På utflykten brukun vi lekas vsta
 parit ut. Yärradmal. När jag var
 liten tag de mig i händerna och
 sjung skinner vi skinner vi högg
 värp vi hade händerna i byxor.
 Hå i kortskranen gjung en farbror på
 minn om de här. Lå sat en prui
 sparn uti sin lilla kammare han
 kammare med sin kammare i
 fram kamm kammare. en annan
 Skärns säg skärns säg pyss stygar
 om dagen skärns jag mer färgung fler
 ättis stygar om dagen. Lilla lullun
 låg på byxor i trita mer lilla lullun fanns
 ej mer.

Imis hem användes till vardagsbruk
 runda kakor en 15 tun 2 tunns 4
 och av rågröt i mjölk i kottar just med jäst.
 Och rött bullar och tunar. Chrus i
 hyrman hade de kakor av gröt
 rågröts, det var här i kottarna.
 Vid Högfors bruk hade de en bak-
 stuga och där var hela bruket och
 bakade rött bröd jag var där en
 gång och då bakade de jag tror
 det var gjärt men rågröts
 Havsgröt. det var mycket stekt
 och mycket tunar. kakor de
 kallades på tunbröd jag min-
 ner att det var här i den men
 jag tror det knappt. I marlunda
 såg jag sådant tunbröd från året.

Umeå 2. 11 (6.)

Vår skymningens vänste sitt lätta flar
så satt vi med händerna knäpna och nytt
av den stillhet det skänkte
där i aftnens frid vi tängte

Vår stjärnornas bärquell stula och lyte vi vänstern
det tändde vi lampornas län inne helt glada i vårt sin
om spinnrockens bärquell surra, och vi nytt med anna flar
sjöns kardoch-jug eller till hitlasten lock

Så bad jag min mamma så packer ihland om att få
efter frans lingen på minnen ge
med tröskel på isigen kaggen jag slår
och skrapor och snart litet lingen i palt jag får

Om lingen som kärmen jag skulle göra
och skruvnytt jag in med den skulle röra
Och Ni kan ta ut det makt och bra
det lykte och min stans ju.

Kläcku ä sju på möran ä jänte skagite skagum mö-
 ko ä burs om föttra ko ha tatt ä sej skorna
 jänte ko brätt ko skü vör äver allt
 i slektarska ligger ko mjät ä salt.

Ten binner ko den äm meja mä lang van
 Ten sen steksträmpu i si ham
 mi i koka ä a sjung ko för kora
 ä ätter kann littafin ä myras mä knappi kora

Vägen går upp i luggman för hockstru deras mä
 där bört re stutten ä ä fögelbarn ä ä
 si fäst re korna i det ä ä fögelbarn ä ä
 sen tåg en en för på dam älven korna ä ä
 Hatties där låg där miter na stätt
 där mang skärer ha arbet sej tröt
 där va inget skag men fullt med vatt
 men backen berrän fans di gräs, sam kor ä ut i korn.

M. 9240: ²²28.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Då ä sa fint där bätt i skogen
då ä värn nu, o solen nu smält smär
då bli värbäcker i de som dusses ner för bergen
i motbäcker nu påt brätt nu.
Man får i väg om en vattengen på en del stam

Men katerin går mellan tvärens i bogen
o letar ätter vittsipper jätta kämmen ätts i bakt? bätt
då ä blätt i ge i bogen men de tärnkes inga på
då ä tichis på värn si blänman ha int käm offän
se de på det äter de påns fins.
då va svärs i ge de o sakt
men här en liten bakt o nåck bätt gläde i kunnat
Om jag skulle försöka ut skiva på
högglämler, jag meller en li kan
läsa det.